

Preferencje partyjne w drugiej połowie października

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2020/21

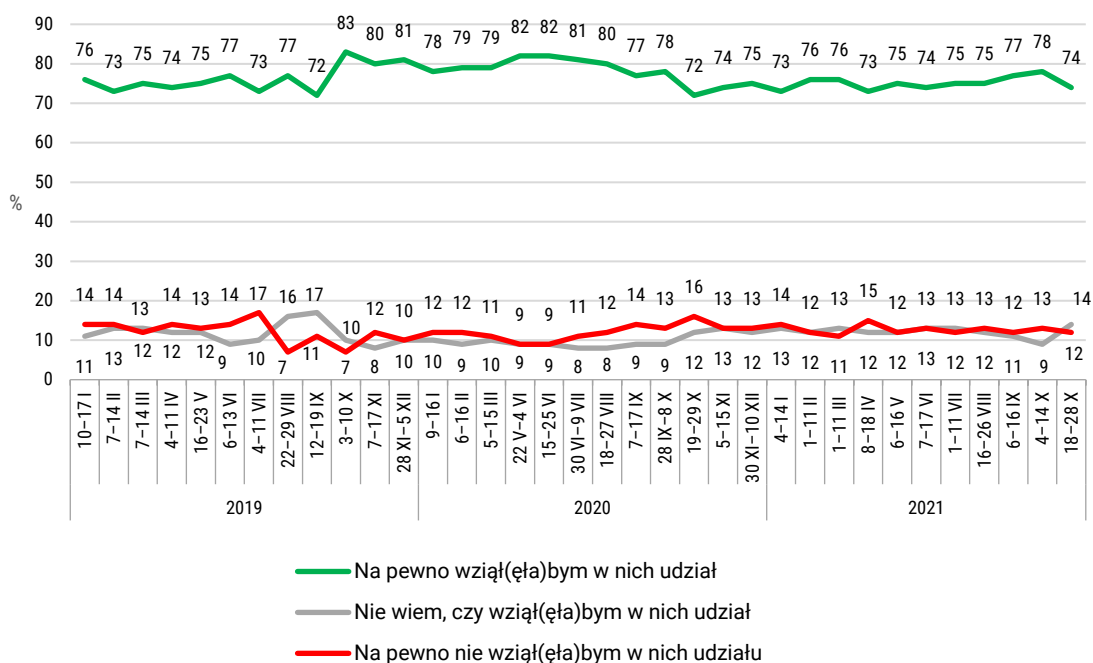

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Gdyby wybory do parlamentu odbywały się w drugiej połowie października, chciałoby w nich wziąć udział niespełna trzy czwarte uprawnionych do głosowania (74%)¹, o 4 punkty procentowe mniej niż w pierwszej połowie tego miesiąca. Wzrósł odsetek osób wahających się, czy wziąć udział w ewentualnym głosowaniu (14%, wzrost o 5 punktów), natomiast nieznacznie obniżyła się liczba respondentów z góry odrzucających udział w wyborach (12%, spadek o 1 punkt).

CBOS

RYS. 1. Gdyby wybory do Sejmu i Senatu odbywały się w najbliższą niedzielę, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?

Z obliczeń wyłączono odmowy odpowiedzi. Odsetki mogą nie sumować się do 100 ze względu na zaokrąglenie do jednostek

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (378) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 18 do 28 października 2021 roku na próbie liczącej 1157 osób (w tym: 56,4% metodą CAPI, 27,4% – CATI i 16,2% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

Drugi z październikowych pomiarów, w odróżnieniu od pierwszego, przyniósł dość wyraźną zmianę w układzie sił na naszej scenie politycznej. Choć tak jak w poprzednich miesiącach najwięcej głosów zadeklarowanych uczestników wyborów nadal zbiera rządzące Prawo i Sprawiedliwość wraz z koalicjantami, to ugrupowanie to ma mniejsze poparcie niż jeszcze dwa tygodnie temu. Na PiS chce głosować ponad jedna czwarta dorosłych Polaków zapowiadających swój pewny udział w wyborach (28%), aż o 7 punktów procentowych mniej niż w pierwszej połowie października. Od momentu wyborów podobny w skali spadek notowań rządzącej partii (o 9 punktów procentowych) odnotowaliśmy tylko raz – w 2020 roku, co dziwne, również w podobnym okresie – między wrześniowo-październikowym pomiarem a sondażem z drugiej połowy października 2020 roku. Ówczesny spadek okazał się trwały i od tego czasu średnie notowania PiS kształtowały się już na niższym poziomie niż wcześniej.

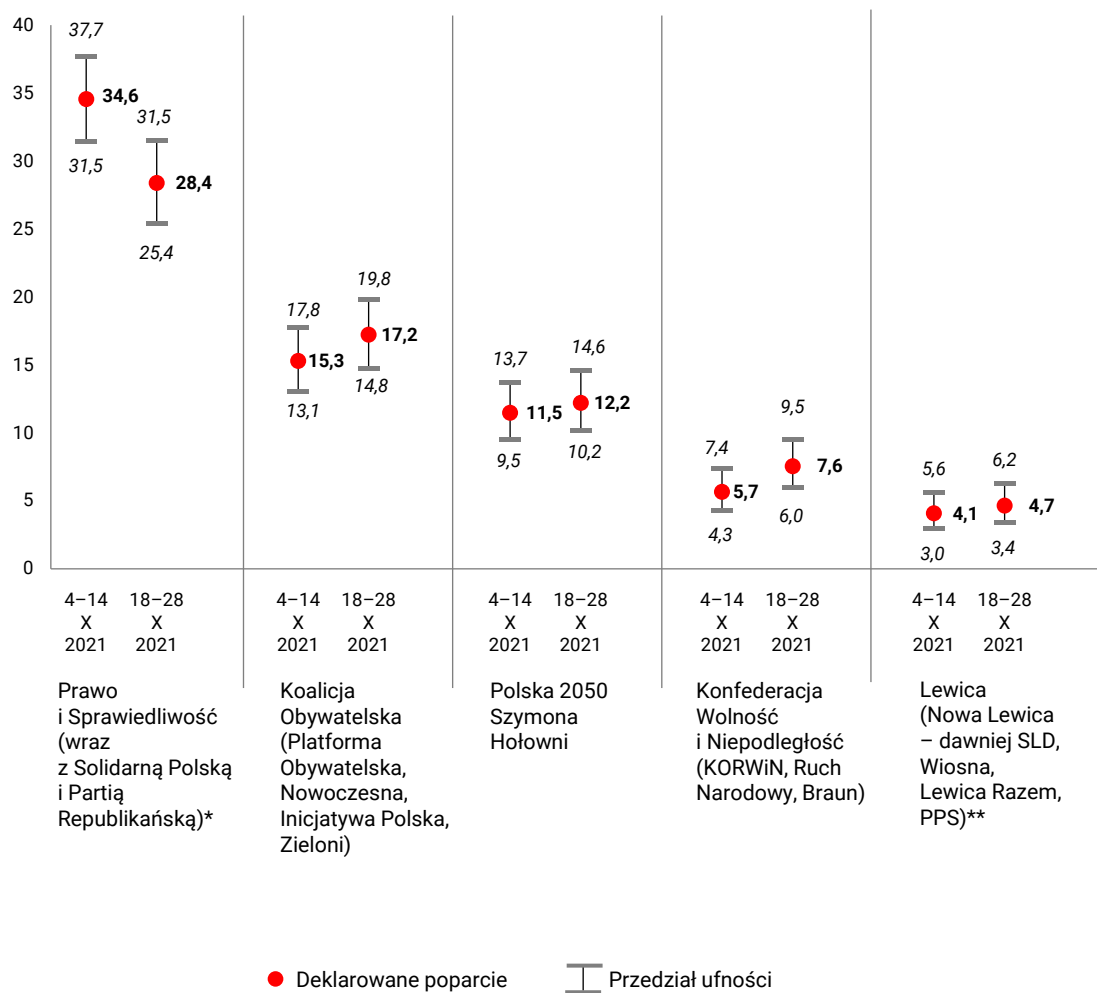
Na drugim miejscu, podobnie jak poprzednio, znalazła się Koalicja Obywatelska popierana przez 17% głosujących – w porównaniu z początkiem października ugrupowanie Donalda Tuska minimalnie zyskało (wzrost o 2 punkty procentowe). Trzecie miejsce zajmuje, jak dotychczas, Polska 2050 Szymona Hołowni. Chce na nią głosować 12% zadeklarowanych uczestników wyborów, również nieznacznie więcej niż dwa tygodnie temu (wzrost o 1 punkt). Gdyby wybory odbywały się już teraz, w nowym parlamencie zasiedliby jeszcze przedstawiciele Konfederacji WiN mający wśród zadeklarowanych uczestników głosowania 8% sympatyków (o 2 punkty więcej niż w pierwszej połowie października). Szanse na wprowadzenie do Sejmu swoich posłów miałyby też Lewica, której obecne poparcie kształtuje się na granicy wyborczego progu (5%, wzrost o 1 punkt).

Tak jak dotychczas poniżej progu wyborczego plasują się notowania PSL-Koalicji Polskiej, choć również to ugrupowanie w stosunku do poprzedniego pomiaru nieznacznie zyskało (3%, wzrost o 1 punkt).

Podobnie jak dwa tygodnie temu wyjątkowo liczna jest grupa osób, które chciałyby wziąć udział w wyborach, ale powstrzymują się od jednoznacznego wsparcia którejkolwiek partii albo po prostu nie wiedzą, kogo wybrać. W obu październikowych pomiarach prawie jedna czwarta zadeklarowanych uczestników wyborów po pytaniu o swoje sympatie partyjne wybrała odpowiedź „Trudno powiedzieć” (23%). Podobnie po 3% wyborców za każdym razem z jakichś względów odmówiło odpowiedzi na to pytanie.

Spadek poparcia dla PiS plasuje się na granicy istotności statystycznej, choć formalnie istotny statystycznie nie jest.

RYS. 2. Poparcie dla partii i bloków politycznych (w procentach)

* W badaniu z 4–14 października 2021 Prawo i Sprawiedliwość (wraz Solidarną Polską)

** W badaniu z 4–14 października 2021 Lewica (Nowa Lewica – dawniej SLD, Wiosna, Lewica Razem)

TABELA 1

Odpowiedzi badanych deklarujących zamiar głosowania w wyborach parlamentarnych

	Wynik wyborów z dnia 13 X 2019	Na kandydata której partii/ ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	2021								
			1-11 III	8-18 IV	6-16 V	7-17 VI	1-11 VII	16-26 VIII	6-16 IX	4-14 X	18-28 X
KW Prawo i Sprawiedliwość (Prawo i Sprawiedliwość, Solidarna Polska, Porozumienie)	43,59	Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Partią Republikańską)*	33*	32*	33*	36*	36*	34	34	35	28
		Porozumienie Jarosława Gowina*	-	-	-	-	-	0	1	1	0
KKW Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	27,40	Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	11	14	11	11	16	18	16	15	17
		Polska 2050 Szymona Hołowni	17	16	17	16	13	11	12	11	12
KW Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	6,81	Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	7	5	6	6	5	5	5	6	8
KW Sojusz Lewicy Demokratycznej („Lewica” – Sojusz Lewicy Demokratycznej, Wiosna, Lewica Razem)	12,56	Lewica (Nowa Lewica – dawniej SLD, Wiosna, Lewica Razem, PPS)	6	5	6	5	5	5	4	4	5
KW Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL-Koalicja Polska – Polskie Stronnictwo Ludowe, Kukiz'15)	8,55	PSL – Koalicja Polska (Polskie Stronnictwo Ludowe, UED)	2	1	2	2	3	3	1	2	3
		Kukiz'15	1	1	1	2	1	1	1	0	0
Inny komitet wyborczy	1,09	Inna partia/ ugrupowanie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Trudno powiedzieć	19	21	19	17	18	18	22	23	23
		Odmowa odpowiedzi	3	5	5	5	3	5	4	3	3
N=	18 470 710		874	811	868	892	866	864	924	895	856

Odsetki nie sumują się do 100 ze względu na zaokrąglenia do pełnych jednostek

* Do lipca 2021 Prawo i Sprawiedliwość, Solidarna Polska i Porozumienie występowały razem jako ugrupowania Zjednoczonej Prawicy. W sierpniu, wrześniu i na początku października badaliśmy poparcie dla PiS wraz z Solidarną Polską, a w badaniu z drugiej połowy października – dla PiS wraz z Solidarną Polską i Partią Republikańską

Najwyraźniej październik to dla Prawa i Sprawiedliwości niebezpieczna pora – podobnie jak przed rokiem rządzące ugrupowanie zaliczyło w tym miesiącu spadek notowań, choć – co oczywiste – powody obu spadków popularności były różne.

Obniżenie społecznego poparcia dla rządzących przyniosło tylko niewielkie zmiany w notowaniach konkurentów politycznych, żadna z partii opozycyjnych nie zyskała na tym spadku wyraźnie bardziej niż pozostałe. W relatywnie największym stopniu powiększyły się grona sympatyków Koalicji Obywatelskiej oraz Konfederacji WiN.

Wrześniowy wzrost liczby wyborców powstrzymujących się od jednoznacznego poparcia którejś z partii, do poziomu najwyższego od 2014 roku, znalazł potwierdzenie drugi raz w tym miesiącu. Prawie co czwarty Polak jakoś zaangażowany w życie polityczne nie wie, na kogo miałby głosować. Wziąwszy dodatkowo pod uwagę odmowy odpowiedzi, a także lekki spadek entuzjazmu Polaków co do uczestnictwa w wyborach, można powtórzyć diagnozę o stanie pewnej konfuzji lub dysonansu poznawczego, w którym zdaje się obecnie pozostawać wielu wyborców, co może (choć nie musi) wróżyć dalsze zmiany.

Opracował

Krzysztof Pankowski